

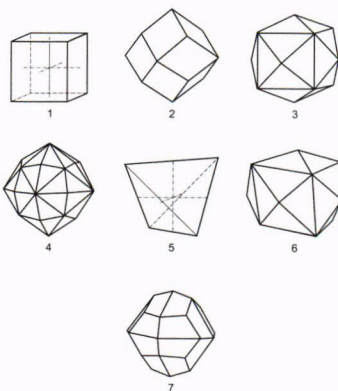
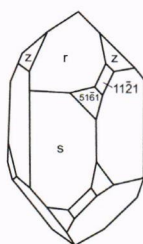
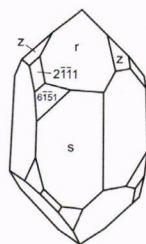
MINERALOGI

En innføring i krystallografi og mineralogi
Tore Prestvik

Tore Prestvik er professor ved *Institutt for geologi og Bergteknikk* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige Universitet (NTNU) i Trondheim. Boken kommer ut på Forlaget Vett og Viten as, 1379 Nesbru.

Boken er 2. utgave av en paperback som kom ut i 1990, utgitt av Instituttet ved NTH i Trondheim. Den inneholder i det alt vesentlige det samme stoffet som førsteutgaven, men med forbedringer av tekst og illustrasjoner og med forbedret design. Den inneholder emner som gjennomgås i *grunnkurs* i mineralogi og er først og fremst beregnet på geologistudenter, men den er også aktuell for amatører og mineralsamlere som ønsker å utvide sine kunnskaper innen mineralogien. Denne anmeldelsen tar utgangspunkt i nytteverdien for amatører og samlere, og sett fra den siden vil boken være en kortfattet og grei innføring på norsk med tyngdepunkt i teoretisk mineralogi. Den vil kunne oppmuntre til fordypning i mer omfattende verker på engelsk eller tysk.

Boken er delt i to deler: Del I, Krystallografi og Del II, Systematisk Mineralogi. Krystallografien starter med *Geometrisk krystallografi*, hvor forfatteren går nokså direkte inn på stereografisk projeksjon i beskrivelsen av krystallene, og dette tør nok være en mer abstrakt form enn betraktninger omkring symmetriegenskapene, som er lettere å forstå. Jeg har sett svært lite til stereografisk projeksjon beskrivelser av krystaller i litteraturen. Her kunne man også

ha hatt nytte av flere eksempler, og kanskje noen betraktninger omkring problemene man støter på når man finner krystaller i naturen som slett ikke ser ut som de idealiserte og perfekte formene i skissene. Bare det å orientere et krystall i aksesystemet kan være vanskelig.

Kapitlet om krystallkjemi forutsetter at leseren har minst pensum fra videregående skole i kjemi. Sett fra amatørernes side vil man nok trenge en del oppfrisking og oppdatering av fordums kunnskap, men kapitlet er viktig for forståelsen av mineralenes dannelse og egenskaper, og er verd å fordype seg i. Det samme gjelder også for krystallfysikken. I disse kapitlene er det mye av interesse for samlere som vil vite mer om sine godbiter, men mest av teoretisk art.

Del II, Systematisk Mineralogi tar for seg de enkelte mineralgruppene fra elementer til silikater, gruppe IX med organiske mineraler er utelatt. Disse kapitlene har tyngdepunkt i mineralenes krystallstrukturer, og her er det mye å lære for avanserte mineralsamlere. Enkle skisser gir et godt innblikk i denne siden av mineralogien, dog blir det mest for de teoretisk interesserte. Den praktiske siden av samlervirksomheten er jo mer basert på visuelle og enkle fysiske betraktninger og tester av krystaller og aggregater, med former, flater, farger og strek, egenskaper som man som amatør i praksis er begrenset til å anvende. Det er ikke vist krystallformer i det hele tatt i disse kapitlene, og det er et klart savn.

Boken er relativt lett å lese, og er kortfattet og leseverdig som en grei oversikt over de vesentlige sidene ved teoretisk mineralogi. Den kan absolutt anbefales for amatører og samlere som har ønske om en mere teoretisk innsikt i hva de driver med på fritiden. Boken vil være særlig nyttig i forbindelse med de mer vanlige oversiktene over geologi og mineraler, for eksempel de som er nevnt i litteraturoversikten.

Hans Vidar Ellingsen